

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
danjih ob **torških, četrkih**
in **petkih**. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za en mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50
za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.—
za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnine se plačujejo naprej na naročbo
brez priložene naročnine se uprava ne
ozira.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 3 nvč.
izven Trsta po 4 nvč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglas se računa po tarifu v petiti; za
naslove z debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana, osmrtnice in javne zahvale, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovane se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema **upravnništvo** ulica Molina pte-
colo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst. Odprta reklama-
cije so prosto pošiljne.

„Edinost je moč“.

Prusjak, Žid in Turek.

Drugi takov faktor, kakor je German v svo-
jem političnem, je židovski kapitalizem v svojem
gospodarskem postopanju proti vsemu, kar
ni židovsko.

Kakor je Prus tajnost in skrivno opasen
politični eksistencijski negermanskih narodov, tako
skrivno opasen je židovski mejnarodni kapital go-
spodarski ekzistencijski nežidovskih rodov. In kak čut
se mora polasčati teh rodov v očigled temu dej-
stvu? Da smo zopet v tem pogledu le žetva in
samo žrtva življenja, ki nam sme hlja je se-
kajo rane v naše blagostanje. Zlasti se vrši to po
splošnem socialnem preobratu leta 1848, ko so za-
govorniki takozvane „svobodne trgovine“ zadobili
— svobodno pot.

Ako opazujemo stvari, ki se razvijajo pred
našimi očmi na gospodarskem polju, videti zamo-
remo, da je gospodarska filoksera izjedla največji
del dragocenega vinograda in da se skoro priprav-
lja na — odhod . . . kam? Tudi ta hip se nam
ne sme jemati v zlo, ako izrečemo svoje slutnje,
ki se nam porajajo le na podlagi globokega opa-
zovanja, in ne sme se smatrati kakor plod bujne
domišljije, ako javimo svoje misli tako-le:
Da so zagovorniki „svobodne trgovine“ blizu že
izgledali svojo žrtev, to priča vsevesoljna socialna
nezadovoljnost, ki se je že polotila blizu
vseh slojev človeške družbe. Ta nezadovoljnost, ka-
tero bi se hotelo potlačiti raznimi umetnimi sred-
stvi — ta nezadovoljnost mora prej ali slej priki-
peti in dovesti do žalostnih pojavov. Glavni namen
mejnarodnega kapitalizma — ki pa je po ogrom-
nem delu v rokah židovstva — je ta, da stori vso
človeško družbo nezmožno za vsakršni samostojni
pojav življenja, tako tudi za upor proti vnebovpi-
jočim krivicam, na katerih trpi ta družba. Toda
sreča je za človeško družbo, da je jelo svitati spo-
znanje in se je jel oglašati odpor.

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši.

127

ROMAN.

— Francoski spisal Alphonse Daudet, preložil Al. B. —

„Ali je Fromontov otrok zopet zbolel?“ je
vprašal.

„Ne, otrok ne, ali gospod je bolan.“

„Monsieur Georges?“

„Da. Ko je zvečer prišel domov, mu je na-
jedenkrat postalo slabo; hitro sem šel po zdrav-
nika... a ta je rekel, da ni nič hudega in da go-
spod ni potreben drugega nego počitka.“ In ko
je Risler zopet zaprl vrata, je pristavil stari A-
chille s tisto napol plašno, napol predrzno pose-
lsko nesramnostjo, ki bi bila hkrati rada slišana
in neslišana: „Hm, v prvem nadstropju niso tako
dobre volje kakor v drugem“ — — — — —

Evo, kaj se je zgodilo.

Ko je Fromont mlajši zvečer prišel domov,
je našel svojo soprogo tako izpremenjeno, tako po-
bito, da je takoj uvidel, da se je moralo zgoditi
nekaj hudega. A v teku dveh let se je tako na-
vadil nezakuzenosti za svoje izdajstvo, da se mu
ni niti sanjalo, da bi njegova žena utegnila ve-
deti za njega nezvestobo, in Klara, ki ga ni ho-
tela strmoglaviti popolnoma, je bila toliko veliko-
dušna, da je govorila samo o Savignyju.

„Ded ni hotel slišati ničesar“, je dejala.

Nesrečnik je ves prebledel.

Zlasti ti Slovan misli resno na to, kaj te
čaka v očigled temu, kar pripravljata za te Prusjak
in mejnarodni Žid! Misli, ako se ti le še vreden
zdi tvoj rod, da mu zagotoviš obstanek na zemlji,
kako si obvaruješ najdražje na zemlji, dokler ne
bode prepozno! Kako se ti je pripravljati in
boriti proti tolikim nevarnostim, ki ti preté od
vseh strani. Misli samo, ako bi bilo tvoje, ta hip
še tvoje, kar ti je vzel lepega Nemec, ako bi
bilo ta hip še tvoje, kar ti je odvzel mejnarodni
kapitalizem! Ni za jeden hip ne smemo Slo-
vani izgubiti izpred oči, da smo v prvi vrsti mi
Slovani, na kar prežita Nemec in Žid; kajti mi
Slovani v svoji krotosti in neizkušeni smo jima
najprimerniša njiva za njuno delovanje in
to njivo hočeta izkoristiti v prvi vrsti, vsi drugi
rodovi pridejo na vrsto še-le pozneje. Ali se nam
ne uriva ta hip misel, kako krasno bi moralo biti
na svetu, ako bi se ljudje ne dali voditi od tolike
pohlepnosti! Toda nevstrašeno na odpor! Oči se
nam morajo odpreti in ako se nam odpró
do stežaja že sedaj, ne bode še prepozno! Toda
brez odmora treba delati, delati in se boriti, da
se otmemo pogibelji, ki nas utegne zalotiti sicer
kar nena doma. Kakor golobom, na katere preži
jastreb, tako opreznim nam je biti dan in noč v
očigled nevarnostim, ki nas obdajajo. Odpor naš
veljaj torej izvestnim načelom, ki jih je zanesel me-
jnarodni kapitalizem v naše socialno, kupčijsko in
gospodarsko življenje, in bodi povdarjeno zopet in
zopet, da naš antisemitizem nikakor ni verske, ampak
v prvi vrsti gospodarske in potem
tudi narodne in politične naravi. Mi
smo tolerantni v verskem pogledu, mi ne želimo
ničesar slabega Židom, ali za to se moramo pote-
zati — to nam je neizogibna dolžnost —, da se
vse naše gospodarsko in javno življenje zopet po-
stavi na podlago krščanske pravičnosti, na tako
podlago, da bomo mogli živeti vsi, jeden poleg
druzega.

„Izgubljen sem... izgubljen!“ je ponovil dva-
krat, trikrat mrzlično razburjen, in vse, kar je
pretrpel zadnji čas, noči brez spanja, grozen na-
stop, ki ga je zadobil imel s Sidonijo, hoté ubra-
niti, da bi v predvečer njegovega bankrota prire-
dila veselico, upor starega Gardinoisa, vse to mu
je stopilo pred oči ter mu provzročilo hud krč.
Klari se je smilil, spravila ga je v posteljo ter se-
dla k njej. Skušala ga je pomiriti, ohrabriti; a njen
glas ni imel več tistega mehkega zvoka, ki jedini
morentešiti, prepričati. Njeno kretanje, način, kakor
je bolniku popravila blazino, ali mu zmešala hladečo
pijačo, vse je bilo nekako malomarno, čudno tuje.

„Jaz sem te pahnil v bedo!“ je ponavljal v
jednomer, kakor bi hotel premagati to hladnost,
ki ga je mučila. A njen odgovor je bilo samo po-
nosno zaničljivo znamenje... O, ko bi jej ne bil za-
krivil ničesar drugega!..

Polagoma pa so se mu umirili živci, mrzlica
je ponehala in zaspal je.

Ona je ostala pri njemu.

„To je moja dolžnost! je dejala sama pri sebi.
Njena dolžnost!“

Tako daleč je torej nasproti človeku, kate-
rega je ljubila slepo, iz vse duše, nadejajoča se
dolgega, srečnega življenja žnjim.

To trenutje se je pričela Sidonijina veselica.
Strop se je tresel, kajti gospa Rislerjeva je dala
odstraniti preproge iz sob, da se je laglje plesalo.
Sedaj pa sedaj se je slišalo tudi pretrgano petje

Tretja disharmonija v blagostasju človeštva
na zemlji pak je Turek. Tudi tu je zopet Slo-
van, ki je v prvi vrsti v neprestani nevarnosti
pred tem krvoločnim risom. Slovan se svojo krot-
kostjo je bil često krvaveča žrtev divje turške
strasti! Ta nevredni faktor našega veka vznemirja
še vedno našo Evropo, kakor da smo še vedno v
v srednjem veku. In zakaj? Zato, ker smo Slovani,
mi, ki trpimo na turškem gospodstvu. Ali bi se ne
bilo zgodilo že davno, da bi Turka ne bilo več
v Evropi, da sta prijazna Slovanom German in
Žid? Ali ta nesrečna zavist med evropskimi dr-
žavami! V tej zavisti je vir življenja gnili Turčiji
na zlati, klasični zemlji slovanski. Seveda, ako bi
n. pr. Rusija hotela storiti kraj turškemu gospod-
stvu — hitro bi zaplapolal plamen evropske za-
visti in vnel bi se vsevesoljni požar. In zato sodi
med seboj nezdružena Evropa, da se ohrani še za
sedaj gnilo turško gospodstvo, ta evropski škan-
dal. Ali narodi na Balkanu, ki trpe na teh razme-
rah, so se jeli dramiti. Sedaj tli tam doli; Balkan
je kakor sodček, napolnjen smodnikom . . . kako
dolgo more še trajati, da se Balkan združi v so-
glasen protest proti diplomatizovanju Evrope? O
takih razmerah ne more priti do miru — miru-
željna Evropa!

Dal dobri Bog, da se odvrnejo nevarnosti,
preteče človeški družbi od označenih treh stranij!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 21. junija 1897.

Garibaldinska legija in „Indipendente“.

„Indipendente“ je prinesel nastopni dopis: „Ljubi
„Indipendente“! Mej prijatelji je bilo govora o
velikem kontingentu, ki ga je dala tržaška
mladina Garibaldijevi legiji, katera se je boje-
vala v Grški. O tem se je povdarjalo, da se je
priglašalo sleherni dan novih nepoznanih dobro-
voljcev, in da mora biti jako težko, sestaviti njih
imena v popolno listo. Preidši od jednega razmo-

in glasno, ponavljajoče se ploskanje, po katerem
se je moglo soditi o mnogih gostih in napolnjenih
prostorih.

Klara se je zamislila; ni se udala kopraenju
ali jalovim tožbam. Vedela je, kako neizprosno je
življenje in da nobena prošnja, nobena tožba ne
ustavi žalostne doslednosti njegovega teka. Ni
vprašala, kako je bilo mogoče, da jo je mogel
varati tako dolgo ta mož, zaradi svoje trme tve-
gati srečo in čast svojega življenja. — Kar se je
zgodilo, se je zgodilo in vse premišljevanje tega
kar nič ni moglo izpremeniti, ničesar izbrisati. —
Bavila se je samo z bodočnostjo. Novo življenje jej
je plavalo pred očmi, strogo, mračno življenje,
polno dela in pomanjkanja; a namesto da bi jo
bila prestrašila, dala jej je beda nove moči in po-
guma. Misel, da bodeta morda prisiljena menjati
kraj, da bodeta mogla štediti, da bode Georges in
morda tudi ona morala težko delati, je nekake
trdno voljo primešala mrkli pobitosti njenega o-
bupa. Kako veliko duševno odgovornost je imela
nasproti tem trem otrokom: svoji materi, svoji
hčerki in svojemu soprogu! Čuvstvo te odgovorno-
sti jej je pomagalo, da se je ustavljala žalosti nad
lastno nesrečo in ginjenosti zaradi izgubljene lju-
bezni, in čim bolj je v mislih na slabe stvari, ka-
tere je morala braniti, pozabljala sama sebe, tem
jasnejši jej je bil pomen besede „požrtvovalnost“,
prazna beseda v ustih neudeleženca, a tehten iz-
raz, ako postane zakon življenja. (Pride še.)

trivanja do drugega, jelo se je misliti tudi na stare dobrovoljce Garibaldijeve, na one veterane, ki so mnogoštevilni in opetovano vihteli meč pod očetom Riccotti Garibaldija in o katerih nimamo popolne in natančne liste. Škoda bi bilo torej, ako bi se zgubil tudi spomin na nove dobrovoljce, ker menda ni nikogar, ki ne bi želel hrepeneče, imeti natančen seznam onih hrabrih iz Trsta, ki so se v tej dobi pridružili četam Garibaldija. Umestno bi bilo torej, ako bi kateri povrnivši se prevzel to nalogo in bi sestavil tako listo, in sicer ne v ta namen, da zadobi le hipno javnost, ampak, da se jo shrani v občinskem arhivu ali mestni biblioteki, kakor dokument, ki ni neznaten za zgodovino domovine, kakor dokument, ki naj ne pripoveduje drugimi sredstvi, nego z zgovornostjo števil in imen, koliko junaških žrtev so umeli doprinesti sinovi Trsta za plemenite in svete ideje tudi v sedanji dobi, v kateri se ne misli mnogo in ko meščani niso zavzeti posebne srčnosti. Ako smatraš Ti, ljubi „Indipendente“, to idejo vredno, da se jo vsprejme, objavi jo, prosim Te za to, da se je potem oprime kdo in jo uresniči. (Sledi podpis.)

To pismo „Indipendetejevo“ je prinesla tudi dunajska „Reichswehr“ od minole nedelje, ki pripaža na kratko: „To stoji v listu, ki izhaja v Avstriji. Komentar bi bil odveč“. Res je: to pismo „Indipendente-a“ govori in tolmači čustva naše tržaške gospodovalne gospode uprav grozno jasno — v tolikim cinizmom, da res ne treba pisati dolgega komentarja. Torej na najizrazitejši način — v občinskem arhivu — naj bi se pohranil dokument, ki naj bi pripovedal o junakih, ki so se v četah Garibaldija borili za — domovino! Za katero domovino? moramo vprašati. Kje je domovina Riccotti Garibaldijeve? Je-li ta domovina identična z ono zemljo, na kateri živi tista „tržaška mladina“, ki je dala velik kontingent Garibaldiju in katera zemlja tržaška je in ostane pod žezlom modrih vladarjev avstrijskih?! Ne: domovina Garibaldijeve ni identična z domovino tržaško; idejali, o katerih govori „Indipendente“, torej niso vzeti iz okvirja naše avstrijske domovine; torej stvar, za katero je baje tržaška mladina doprinesla junaških žrtev v četi Garibaldijeve, ni — avstrijska stvar! A kaj naj rečemo o ljudeh, ki se bore za stvar — druge domovine?! Kako se imenuje to? In taki ljudje naj bi se bili približali državni misli avstrijski?! Zastopniki takih ljudi silijo še v večino avstrijskega parlamenta, da bi tam stopili na mesto onih Jugoslovancev, ki poznajo le jedno domovino, ono domovino, v kateri žive kakor pošteti in lojalni državljani. Ta zvesti živeli naj bi napravili prostora in se umaknili zastopnikom — „Indipendetejevega“ patrijotizma!!! Človek bi sicer ne verjel, vendar nam zatrjuje dobri poznavalci razmer: da je tudi takih činiteljev v političnem življenju avstrijskem, ki bi si želeli take nadomestitve Slovanov po prijateljih „Indipendente-a“ in njega „plemenitih idejalov“. Pa naj reče kdo, da ne živimo v dobi neverjetnosti in anakronizmov!

Avstrija in — Bismarek. Ne bi se bilo mislilo, da v Nemčiji tako neprijetno zadene zblizanje Avstrije k veliki sosedni slovanski državi. Tisti „železni“ Bismarek, ki je hotel uveriti svet, da se Nemčija boji samo Boga in nikogar drugega, jel se je skoro že bati, da se vsi njegovi veliki načrti izkadé v nič, in z bojaznijo lisjaka v brlogu „Friedrichsruh“ gre tudi bojazen vse njegove „zveste germanske čete“. Človek bi se kar smijal, kako znajo ti visoki, „ves svet vladajoči“ Prusi kar naenkrat postati nizki in bojazljivi, kakor najzadnji — kramarček. Kakor je temu silno hudo, ako gre njegov „stari prijatelj“ h krati kupovat v drugo štacuno, tako je štacunarju Bismarcku naenkrat neumevno, kako more Avstrija tako hitro premeniti svojo politično — „štacuno“. In še to brez vednosti Bismarckove!

Zares, že ta jeza Nemčije, oziroma Bismarcka, znači, da se je moralo nekaj zgoditi, kar se njemu ni dozdevalo. In to je začetek spoznanja v Avstriji, da — je vsaka pesem le en čas lepa. Kar pa velja posebnost za take pesmi, ki so prišle od skladatelja Bismarckove vrste, od komponista torej, ki zna zlagati le v — disakordih po načelu: dve železi hkratu v ognju!

Jubilej angleške kraljice. Danes je dosegla slavnost višek s sprevedom kraljice iz palače

Buckingham po vsem mestu. V sprevedu je bilo kakih 200 knežjih oseb. Pot, katero je prebedil spreved, meri kakih 10 kilometrov. Ob vsem potu je delalo vojaštvo špalir. Kraljica se je vozila v sijajnem vozu, njej na strani pa so jahale knežje osebe. Spreved se je ustavil štirikrat. Na prvi postojanki se je lord major londonski poklonil kraljici; druga postajanka je bila pred katedralo sv. Pavla, kjer je bila služba božja na planem; na tretji postajanki je žena lordmayorja poklonila kraljici šopek, na četrti postajanki pa je pričakoval spreved kardinal Vaughan, da v imenu angleških katolikov izjavi kraljici zvestobo. Ves spreved je trajal kake tri ure. Ulice so bile sijajno odičene in množica je navdušeno pozdravljala kraljico. — Ponosom sme gledati kraljica Viktorija na svoje bogato življenje in hvaliti mora Boga na izredni milosti. Ponosna sme biti, da se narod angleški toliko prisrčnostjo druži okolo nje ob tej veličanski in redki slavnosti. Toda v tej šumeči kupi veselja je vendar le tudi kapljica grenkobe, in to je spomin, da se narod Ircev, ta narod trpinov, ne more udeležiti splošnega veselja. V harmonijo veselja je zahreščalo in prevzročilo nesoglasje vseji zbornice poslancev dne 21., ko so zastopniki Ircev protestovali zoper predlog, da zbornica odpošlje kraljici udanostno izjavo. Jeden irskih zastopnikov je povdarjal, da Irski nima nikakega razloga, da bi čestitala kraljici, kajti ta dežela je pod danjo vlado trpela ubožtve, bedo in proganjanje! — Nočemo reči, da je kraljica kriva na tej krivici. Saj je Angleška vzgledno konstitucionalna država in je nositelj ali nositeljica krone le prvi uradnik v državi. Ali udanost do zgodovinske resnice nas sili, da konstatujemo tu, kar se trdi v obče, da je kraljica vedno nekako mrzila starega državnika Gladstona, ki je smatral za nalogo svojega življenja, da zadovolji narod irski ter da pridobi svobodo Slovanom na Balkanu.

Ruski car pride v Črnogoro? V tajnih krogih se govori, da namerava car Nikolaj II., ako poseti jeseni Italijo, priti preko Bari, kjer ležé v zbornični cerkvi ostanki sv. Nikolaja čudotvorca, v Cetinje, da obišče kneza Nikola, potem da potuje v Atene in potem dalje v Carigrad in Bosphor ter se ustavi v Krimu. Govoricam treba seveda trdneje podlage.

Razprava proti Barkovljanom.

(Dalje.)

4) Leopold Pertot in Miha Žnidaršič sta obtožena, prvi, da se je pri tej priliki, ko so mestni stražarji vkazali množici naj se razide, drugi, pa pozneje, ko so finančni stražarji vkazali izgredek, naj se razidejo, vstavljali tem ukazom, torej pregreška rabuke po §. 283 kaz. zak. (kazen 1 teden do 1 meseca.)

5) Josip Pertot, Josip Pipan, Ivan Marija in Leopold Pertot-Rus, Ivan Škabar, Evgen Pertot, Franc Guštin, Karol Škerlj, Štefan Krečič, Franc Pertot, Miha Žnidaršič, Alojz Tavčar, Miha Tavčar, Josip Vatovec, Aleksander Pertot, Andrej Čok, Josip Štok, Anton Starc in Svetko Martelanc so obtoženi, da so kmalu po prejšnjih prizorih dogovorno in sporazumno med seboj in z drugimi zločinci zakrivali ta-le dejanja, in sicer:

a) Svetko Martelanc in Anton Starc, da sta vdarila se sekro po zapiralihi okna hiše Andreja Hrovatin „Fragola“, Leopold Pertot, Štefan Krečič, Franc Pertot, Miha Žnidaršič, Josip Pertot in Iv. Škabar pa da so s koli tolkli po svetilnici z napisom gostilne Hrovatinove; Josip Pertot, Škabar, Evgen Pertot in Franc Guštin, da so metali kamenje proti omenjeni svetilnici in oknom, in Andr. Čok ter Josip Štok, da so tolkli na rečena zapirala in da so vsi skupaj pobili svetilko z napisom ter oškodovali okenska zapirala, vrata ter šipe, provzročivši škode 17 gl. 30 nč.;

b) vsi pod 5) navedeni obdolženci, razun A. Starca in Svetka Martelanca, da so metali kamenje proti hiši Aleksandra Cesare; Josip Pertot in Ivan Škabar, da sta vrhu tega tolkla s koli po oknih iste hiše in da so tako pobili 44 šip, oškodovali vežne duri, broum in svetiljko za voz, provzročivši škode 67 gl. 70 nč. na tak način, da je več kamnov priletelo v prostore, kjer so bili ljudje.

c) Ivan Škabar in Evgen Pertot, da sta izdrla kamenje iz ograje okolu javnega vrta v Bar-

kovljah, in drugi neznani obdolženci, da so zlomili 16 količev ograje in 60 kolov, porušili en stol ter poškodovali dva druga stola in iztrgali približno 10 kgr. železne žice (drot) iz ograje ter s tem provzročili škode 23 gl. 70 nč.;

d) Ivan Škabar, Evgen Pertot in Štefan Krečič, da so s pomočjo kolov, kosov klopi porušili hišico tramwayevo, pobili 35 šip javnega stranišča v vrtu in dveh šipnih stebrov za reklamo pred vrtom, podrli krov stranišča in plošče teh stebrov ter s tem provzročili škode 110 gl. 60 nč.

e) Josip Pertot, Leopold Pertot, Ivan Škabar, Evgen Pertot, Štefan Krečič, Franc Pertot, Alojz Tavčar, Josip Vatovec, Aleksander Pertot, Andrej Čok, Josip Štok in Anton Starc, da so tolkli deloma z golo roko, deloma s kamenjem, deloma s kosi drv na hišico tramwaya pred vrtom ter jo skoraj popolnoma porušili, provzročivši škode 149 gold. 10 nč.

f) Leopold Pertot, Ivan Škabar in Štefan Krečič, da so zvrnili avtomatični stroj, ki je bil v hišici tramwayevi, in s tem napravili škode 29 gl. 56 kr.;

g) Josip Pertot, Leopold Pertot, Iv. Škabar, Evgen Pertot, Franc Guštin, Štefan Krečič, Franc Pertot, Miha Žnidaršič, Alojz Tavčar, Miha Tavčar, Josip Vatovec in Aleksander Pertot, da so razbili s koli in kosi porušeni stolov 128 šip na svetilkah na miramarski cesti, eno svetilko, eno odpiralo in 3 vijake, nekaj malih priprav na istih svetilkah in s tem napravili škode 31 gl. 57 nč.,

tako, da znaša vsa škoda pod a) do g) 429 gl. 53 nč.;

h) Ivan Škabar, da je nadalje nekoliko pred prizori pod 5) opisanimi, razbil ograjo vrta Mihe Martelanca p. d. „Kaldo“, in s tem napravil škode dva gold.

Vseh 19 obtožencev tu pod 5) navedenih so obtoženi radi vseh dejanj, katera so posamezni pod a) do h) zakrivali, ker da so s tem poškodovali tujo lastnino, provzročili škode nad 25 gl., in sicer na tak način, da je bila v nevarnosti telesna varnost drugih oseb, torej zločina po §. 85 a) in b) kaz. zak. kaznjivega po §. 86 (1—5 let).

6) Slednjič je obtožen Ivan Škabar, da je kmalu po opisanih nastopih vrgel Ivana Marijo Starc „Remenče“, v jarek, tako, da se je isti lahko poškodoval in da je stem zakrivil dejanje, katero mora vsakdo spoznati nevarnim za telesno zdravje, torej prestopka po §. 431 kaz. zak. (kazen globa od 5—100 gl. ali zapor od 3 dni do 3 mesece).

Kakor se vidi, je obtožba jako huda in posebno radi tega, ker pozivlja na odgovornost vse obdolžence ne le radi dejanj, katera so zakrivali posamičniki, nego tudi za ona dejanja, katera so storili soobtoženci in celo nepoznani zločinci.

(Pride še.)

Različne vesti.

Njeg. ces. visokost nadvojvoda Rajner slavi te dni svojo petindvajsetletnico kakor viši poveljnik domobrancev. Tem povodom je poklonil njeg. cesarska visokost 40.000 kron za ustanove sinom aktivnih in umirovljenih častnikov domobranstva. Nadvojvodu prihajajo čestitke od vseh strani. Včeraj se mu je predstavilo več deputacij iz domobranstva raznih mest. Njeg. Vel. cesar pa je dopisal jubilarju daljše lastnoročno pismo, v katerem se najlaskavejšimi besedami spominja uspešnega delovanja nadvojvode kakor vrh. poveljnika domobrancev in zahvaljuje njeg. cesarsko visokost na tolikem trudu. Cesar izreka nado, da bode nadvojvoda še dolgo vrsto let mogel služiti interesom vojske.

Starosta kranjske duhovščine, upokojeni župnik, č. g. Anton Krašovec, umrl je včeraj v Metliki. Pokojnik je bil 91 let star. Pokoj njegovi duši.

Bratje in sestre v narodu! Dne 4. julija užigali se bode po naših slovenskih hribih in dolinah kresovi v spomin dveh mož, ki sta prižgala luč sv. vere, pokazala njim pot do omike, pouzročila, da je sv. oče papež Adrijan II. proglasil slovanski jezik cerkvenim jezikom, in ki sta in ostaneta do konca sveta priprošnjaka za vse Slovane pred stolom Vsevečnega. Bodemo-li tudi mi, tržaški Slovani, netili isti večer kresove v označeni namen? Kakor sem slišal, ne sme se to goditi niti v okolici ne, kamo še v Trstu. Ali mi hočemo isti večer užgati na tisoče kresov v pomir sv. bratov Cirila

in Metoda — v naših srcih —. Prizigali bomo kresove goreče ljubezni do sv. vere, domovine, našega vladarja in milega nam naroda slovenskega. V to svrhu priredi moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda zvečer dne 4. julija na vrtu družbine šole ri sv. Jakobu spominsko veselico s petjem, deklamacijo, gledališko igro itd.

Bratje in sestre v narodu! Ta vrt je naša lastnina, in ako nam ne dadó nikjer v Trstu prostora, od koder bi lahko zrlj tje gori pod milo nebo, pošiljali svoje vzdihne in prošnje k Vsevečnemu in k našima priprošnjikoma, tukaj, mislim, najm tega zabraniti ne morejo. Naj pride torej na to spominsko slavnost vsakdo, po čegar žilah se pretaka slovanska kri in ki zmore 20 nvč. za vstopnino. — Vstopnino? — Da, vstopnino smo določili, da pokrijemo stroške, a s preostankom hočemo se spomniti naše prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda, družin naših okoličanskih Špartancev ter pevcev „Bratovščine sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu“, kateri nam čuvajo še edino svetinjo — službo božjo pri sv. Jakobu in sv. Antonu starem — s tem, da skrbje za cerkveno slovensko petje.

Razven duševne hrane, poskrbimo tudi za telesna krepčila: vino, pivo in razna mrzla jedila.

Z ozirom na naš blagi namen pričakujemo obilne udeležbe ne le iz mesta, ampak tudi iz okolice. V zelo prostornem vrtu ne bo gnječe. Pridite torej vsi, vsi, vsi!!!

Iz Rojana nam pišejo: Na dan sv. Rešnjega Telesa so bile „ceciljanke“ v procesiji s svojo lepo zastavo sv. Cecilije in oblečene vse v belo narodno obleko. Ko so šle po ulici „Brandi“, so začele peti lepe slovenske pesmi. A žal, da to ni ugajalo gospodu župniku Jurci, kajti poslal je hitro cerkovnika, da naj molče ali pa naj pojejo tiste italijanske, katere sta jih naučila gospod Jurca in gospod Vanzetta v rojanski šoli. Je že tako: gospodu Jurcu ugaja italijansko petje, slovensko pa ne! Toda ceciljanke se niso dale prestrašiti, ampak pele so naprej slovenski, ne zmené se za prepoved g. Jurce.

Nedeljski počitek trafikam. Finančno ministerstvo izda v kratkem odredbo, vsled katere se za bodoče določa nedeljski počitek trafikantom tako-le: vsako nedeljo dopoldne smejo biti odprte trafike štiri ure, popoldne dve uri.

Slučajno! Uprav slučajno sem čul, oziroma videl sledeče: V torek dne 15. t. m., ko sem pisal neke — grebe, prišla je družba po sili Italijanov uprav pod okno — mojega šefa ter začela veseljačiti pri vinu. Po sili Italijani so bili le-ti gotovo, kajti zraven laščine so govorili kolikor toliko — slovensko. Med družbo je bila tudi Lonjerka se svojo hčerko „birmanko“, seveda v narodni obleki. Ko so se jezički malo razvozljali, začele so ženske — obžalovati, da okoličanska deklica ne zna — laško! Rekle so: „govorite jej vedno italijansko in videla bodete, da se vam hitro nauči tega lepega jezika.“ Vrla okoličanka pa jim ni ostala dolžna odgovora; rekla je: „To je nemogoče, ker pri nas se sploh ne govori drugače nego slovensko. Še celo stare ženice, ki so vsaki dan v Trstu, ne znajo laški. Saj veste, da okoličanka je — slovenska“!!!

V čast jedinemu možu, ki je bil navzoč, moram povedati, da isti sploh ni odobral babje napetosti ter da je zagovarjal okoličanko. V čast vsem pa bodi povedano, da se družba ni posluževala naš narod sramotilnih izrekov, nego se je izgovarjala le beseda „slavi“.

Sedaj pa besedo našim okoličankam. Ako se tudi nahajate v kaki italijanski družbi (po gornjem vzgledu), ne pustite zaničevati svoje narodnosti, nego posnemajte vsikdar ono vrljo Lonjerko!

Nebodigatreba.

Sl. vodstvu južne železnice na znanje. Na črti Trst-Nabrežina in sicer na postaji Miramare je nameščen kakor železniški čuvaj neki človek, ki je popolnoma nevedšč jeziku dežele, jeziku, katerega izključno govori tam ustopajoči in izstopajoči, izvzemši mestne izletnike ob nedeljah. Ker ima pa to nerazumljenje med stranko in omenjenim čuvajem lahko posledic in sicer zamujenje vlaka, ker nam je znano, da bi se nekaj takega pripetilo dne 20. t. m., da ni posredovala neka tuja oseba, obračamo se do sl. vodstva južne železnice s prošnjo, da blagovoli goriomenjenega čuvaja premestiti

na mesto manje važnosti nego je postaja Miramar, in da nadomesti istega z osebo večšo deželnim jezikom.

O č e v i d e c.

Poseben vlak v Ljubljano. Za veliko narodno slavnost v Ljubljani dne 27. t. m. priredi se poseben vlak iz Trsta v Ljubljano in nazaj. Prometno vodstvo južne železnice za Trst dovolilo je 50%-no znižanje cen in sicer bi stala vožnja:

Trst-Ljubljana	tja in nazaj gold.	II. razr., III. r.	5.25	3.50
Nabrežina-Ljubljana	„	„	4.50	3.—
Prosek-Ljubljana	„	„	4.50	3.—

Za otroke nad 4 leti je plačati kakor za odraslene.

Odhod iz Trsta v nedeljo ob 4. uri v jutro; povrnitev v Trst po noči istega dne.

Kdor se torej misli udeležiti izleta, naj prijavi to čim prej, da bode vedelo „Del. podporno društvo“, da-li more računati na dovoljno število udeležencev. Izleta se mora namreč udeležiti najmanj 250 oseb.

K slavnosti „Ljubljane“. Vspored veležanimive narodne slavnosti, ki se bode vršila v središču Slovenije, beli Ljubljani, dne 27. t. m., bode jako bogat. Natančen vsopred se objavi takoj, ko se določi dohod tržaških društev. Blagoslovljenje zastave se bode vršilo, kakor smo že poročali, pred trnovsko cerkvijo. Traovski fantje so že na delu, da pokažejo svoje rodoljubje na čim sijajnejši način, a govori se tudi, da za istimi ne zaostanejo zavedne Trnovčanke. Slavnost počasti nad 100 trnovskih deklet v narodnih nošah, seboj pa prinesejo dragocen trak zastavi „Ljubljane“. Veličasten bode sosebno spreved po mestu. Toliko zastav že davno ni vihralo v slavnostnem sprevedu, kakor jih bode to pot. Med slavnostnim obhodom bodo gromeli streli z ljubljanskega „Gradu“. Pred mestno hišo se pokloni društvo mestu, narodnjakinje pa pripnó društveni zastavi trak. Pred „Narodnim domom“ priredi društvo častno ovacijo svojim gostom. Sijajen bode obed, ki bode združeval zastopnike vseh Slovencev. Popoldne se vrši slava slovanski in slovenski pesmi na Kozlerjevem vrtu, kjer nastopijo posamična pevska društva. Zvečer počasti „Ljubljana“ svoje goste s slavnostnim komersom. Razume se tudi, da v predvečer slavnostnega dneva priredi slavnost, ki nadkrili vse dosedanje.

Na predvečer slavnosti bodeti med drugim: serenadi blag. gospej kumici županji Hribarjevi in domoljubnemu trnovskemu župniku đ. g. Iv. Vrhovniku ter mirozov po mestu.

Na slavnosti bodo zastopani slovenski književniki, umetniki, učiteljstvo, kulturna in dobrodelna podjetja, obrtniki in delavci. Slavnost „Ljubljane“ bode torej res prava narodna slavnost, kjer bodo vsi stanovi jednaki v ljubezni do naroda. Zato, Slovenci, na svidenje dne 27. t. m. v beli slovenski Ljubljani!

Slovenska pesem na slavnosti „Ljubljane“. Pevovodja slovenskega pevskega društva „Ljubljane“, zaslužni glasbenik gosp. prof. Gerbič, je o priliki društvene slavnosti poklonil „Ljubljani“ prelepo novo skladbo. Slavnost „Ljubl.“ bode torej že vsled tega zanimiva, ker bomo čuli dve novi slovenski skladbi: jedno dr. Benjamin Ipavca in jedno Grbiča. Poleg tega je naznanilo lepo število slovenskih skladateljev, da se udeleži slavnosti.

Slovensko pevsko društvo „Ljubljana“ prosi vse one rodoljube in rodolubkinje, ki si žele še pred slavnostjo zagotoviti stanovanja v Ljubljani, da svoje želje javijo društvenemu odboru.

No, torej? Iz Arlesa, ob reki Rhône na Francoskem je došla vest, da je bilo v Solnex-u velikih izgradov med francozkimi — in italijanskimi delavci. Ranjeni so bili trije: dva Francoza in jeden Italijan. Izgredi so bili toli resni in razburjenje toliko, da so morali odpustiti vse italijanske delavce!!! Francoska vlada je prijavila italijanski vladi, da ne more jamčiti za varnost italijanskih delavcev, kajti konkurenca le-teh je toli škodljiva francozkim delavcem, da so neizogibni spori in nasprotstva. Francozka vlada svetuje torej italijanskim delavcem, naj ne iščejo kruha na Francoskem. Zakaj tam so v vedni nevarnosti, katere ne morejo preprečiti oblasti.

Tem vestem pristavlja „Mattino“ tožno in poparjeno: „Ti dogodki so približno ponavljanje dogodkov v Škedenju. Prav tako, žal, kakor se dogaja — povsodi!“

Povsodi torej! Škedenjce in slovenske delavce so italijanski listi zmerjali z barbari radi tistih znanih dogodkov. Ako se torej povsodi ponavljajo taki izgredi zoper italijanske delavce, potem moramo misliti, da žive po vsem svetu sami barbari. Saj tega pa vendar ne bodeta hotela trditi „Indipendente“ in „Piccolo“, da so slovenski barbari pohiteli tja na Francozko, da bi tudi tam razgrajali proti Italijanom! — Torej? Kaj moremo sklepati torej? Menda jedino to, da so italijanski delavci sami krivi, ako jih imajo po vsem svetu tako grozno — radi! Ali tolažba je vendar to za nas, da je poleg nas Slovencev še drugih „barbarov“ na tem svetu.

Pridodati treba še, da „Piccolo“ — molči o dogodkih v Arlesu! Jako značilen molk.

Za uboge rodbine, radi volilnih izgradov zaprtih okoličanov prejeli smo naslednje nadaljne darove iz Postojne:

Al. Krajgher	5 gl.	—	nč.
Gospa Piki	2	—	„
Rihard Šeber	2	—	„
Ant. Dittich	2	—	„
F. Fr. Legaški	1	—	„
Štefan P—č	1	—	„
L. Šebenikar	1	—	„
Fr. Petsche	1	—	„
Tomo Tollazzi	1	—	„
At. Pogačnik	1	—	„
Al. Domicelj	1	—	„
Fr. Šerko	1	—	„
Ljud. Dittich	1	—	„
Dr. Treo	1	—	„
Av. Petrič	—	50	„
A. V. Dornberski	—	50	„
Ant. Strniša	—	40	„
Maks Šeber	—	50	„
Pavel Jurca	—	50	„
Viktor Supan	—	40	„
A. Brnič	—	20	„
Valencičevi in Resmanovi ob obmizju	85letne mamice Margarete Valencičeve v Trnovem spominjajoč se naroda in njega trpinov	3	—
N. N. iz Trsta	—	50	„
Med rezervisti 97. reg.	1	55	„
Fran Wartbühler	1	20	„
Od nekod	4	60	„
Ponočnjaki na Proseku	1	50	„
Skupaj	36 gl.	35 nč.	
Prej izkazanih	1613	47	„
Skupaj	1649 gl.	82 nč.	

Nadaljne darove sprejema drage volje naše upravnistvo; potreba je velika, ker je še vedno okoli 20 zaprtih, a 11 obsojenih na več mesecev, oziroma več kakor enoletno ječo.

Bogat kralj. Jako bogat mora biti kralj sijameški, ako se ga sodi po vrednosti „prtljage“, ki se vozi za njim po Evropi. Kralj Kulalongkorn sljameški pripeljal je na svoji ladiji iz Siana na stotine z železom okovanih zabojev in kovčkov, v katerih se nahajajo dragocenosti, namenjene knezom in velikašem evropskim. Med temi darili je na tisoče zlatih in srebrnih posod, orožja in drugih dragocenosti. Zlato in biseri so pri teh darilih obligatna stvar. Kraljici angleški pokloni kralj dragocen service iz čistega kovanega zlata, obloženega z najdražimi biseri. Na našem carskem dvoru biva kralj sedaj, kjer ostane do petka. Došel je včeraj zjutraj na Dunaj ter je bil vsprejet od Nj. Veličanstva, cesarske hiše in vseh viših in najviših dostojanstvenikov, kakor jeden najprvih monarhov te zemlje.

Povdariti je, da je kralj sijameški jako plemenit in dobrodelen človek. V Florenci je bil po slučajju navzoč pri nekem krstu v cerkvi sv. Ivana. Ko je kralj čul, da so stariši otrokovi ubogi delavski ljudje, podaril jim je takoj 200 lir v zlatu. — Oh, ko bi Italija imela kaj več takih bogatih gostov!

Izginoli zvonovi. Večkrat se je že čulo prasanje, kam so prišli zvonovi, ki so doneli tako dolgo na kolodvorih pozdrav in slovo došlim in odišlim vlakom? Ako pomislimo prav, so ti zvonovi igrali prav važno ulogo v življenji človeških usod. Napisalo bi se folijante, kakim srčnim čutilom so pozvnanjali ti čudni zvonci ob prihodih in odhodih vlakov — — — in ti zvonci da bi kar meni nič tebi nič izginoli s sveta? To vendar ne gre! Treba jim dati drugo službo, a ne manj

Lastnik korespondenčnega lista „Edinost“. Izdavatelj in odgovorni urednik: **Fran Godnik**. — Tiskarna Dolenc v Trstu.